

Willem en zijn Kraaikop

Bezoekerscentrum Wolfslaar in Breda is het eerste Educatief Centrum van de SZH. Het centrum zet zich al sinds 1999 in voor het behoud van zeldzame rassen door het geven van informatie, educatie en het tonen van kwalitatief goede dieren aan de circa 150.000 bezoekers die jaarlijks naar de boerderij komen.

De kraaikop

‘Dit verhaal gaat over de jonge Willem Wolfslaar. Willem Wolfslaar woonde heel lang geleden, rond 1851 – dit was nog voordat jullie opa en oma geboren waren – op de boerderij waar nu de kinderboerderij is. Natuurlijk zag het er in die tijd wel anders uit dan nu.’

Zo beginnen de verhalen voor de les Historisch Wolfslaar van het Bezoekerscentrum Wolfslaar in Breda voor de groepen 3-4, 5-6 en 7-8 van het basisonderwijs. De activiteiten voor de lessen aan basisschoolleerlingen zijn opgebouwd rondom de historie van het gebied met in de hoofdrol de drie ‘lokale’ kippenrassen, de Kraaikoppen (in het buitenland ook wel Bredaas hoen genoemd), de Brabanter en het Chaams hoen (zie ‘Erfgoedplan gemeente Breda’). Kinderen observeren het gedrag van kippen en bekijken de verschillen tussen de rassen. Ook wordt er graan gemalen met een handmolen, waarna ze er Wolfslaar pannenkoeken van bakken met poedersuiker erop in de vorm van een Kraaikop.

Toekomstige generaties

Leerlingen uit de groep 7-8 gaan zelfs met een gps-apparaat op pad om onderweg van alles te weten te komen over het gebied Wolfslaar in Breda. De leerlingen van groep 8 gaan hierbij zelfs nog een stapje verder. Die gaan zelf een game maken om buiten

tegen elkaar spelen. Daarvoor moeten de leerlingen zelf op zoek naar elementen van levend erfgoed en natuur om dit in te zetten voor het computerspel. Op de kinderboerderij wordt een groot aantal oude rassen gehouden, met name rassen die van oorsprong hun wortels in Brabant of het zuidelijk deel van Nederland hebben. In het introductieverhaal wordt op speelse wijze ingegaan op het fokken van kippen: het leggen van eieren, het uitbroeden en het opfokken van de kuikens. Zo leren de leerlingen spelenderwijs veel over het houden van kippen.

Door gps en gamen aan de lessen toe te voegen, worden zeldzame rassen ineens ‘leuk’ voor kinderen en ontdekken ze, door zelf onderzoek te doen en met de puzzelstukjes te spelen, nieuwe en onverwachte kanten van de drie rassen. De generatie burgers die nu op de basisschool zit moet straks beslissen of er geld komt voor het behoud van de zeldzame rassen. Het gaat straks niet alleen om het houden en fokken van deze dieren, maar ook of de toekomstige generaties ze belangrijk vinden en er dus geld voor over hebben. Kinderboerderijen en de educatieve centra van de SZH kunnen dit deel van het veiligstellen van de toekomst van deze rassen op zich nemen.

Erfgoedplan gemeente Breda

Het ontwikkelen van de lessen is mogelijk gemaakt door de gemeenteraad van Breda, die geld heeft gereserveerd in het erfgoedplan voor Breda. Het bezoekerscentrum ligt op het landgoed Wolfslaar, een historisch gebied dat voor het eerst genoemd werd in de zestiende eeuw en tijdens de belegering van Breda door de Spanjaarden in 1624-’25. Toen was er een legerkamp naast wat nu de

Kinderen observeren het kuikengedrag

kinderboerderij is. Enkele jaren geleden zijn bij opgravingen artefacten uit die periode gevonden. Door de hoge ligging op een zogenoemde bolle akker, de grootste nog

open bolle akker van West-Brabant, is de eerste bewoning tot enkele duizenden jaren terug te reconstrueren. Het terrein van de boerderij grenst aan het Ulvenhoutse bos,

een Natura 2000-gebied, en een van de laatste bossen in Nederland die altijd bos zijn geweest en bijvoorbeeld nooit geheel zijn gekapt of begraasd. Landhuis Wolfslaar had vroeger enkele boerderijen, waarvan er een direct naast het landhuis heeft gestaan om toezicht van de eigenaar op het gebruik van ‘moderne’ landbouwmethoden door de pachtende boer mogelijk te maken.

Voor de les is gekozen voor twee kippenrassen die vroeger zijn ontwikkeld en gehouden voor de sier: de Brabanter en de Kraaikoppen. Deze rassen passen bij de sfeer van het landhuis, en voor het Chaams hoen, een landras dat vroeger veel werd gehouden in en rondom Breda en beroemd was om zijn bijzondere vleeskwiteit.

Voor meer informatie over de lessen ‘Jonge Willem en zijn Kraaikop’ kunt u contact opnemen met Marika Rath (mcjb.rath@breda.nl) van Bezoekerscentrum Wolfslaar van de Gemeente Breda. ●

Lesmateriaal groep 5 en 6